

Med de ekstraordinære 10 mio. kr. inden for ovennævnte tilskudsbevilling til de fredede herregårde, der har været afsat på finansloven siden 1993, har det været muligt at gennemføre en række af de mest påkrævede tagomlægninger og uopsættelige bygningsarbejder på en række herregårde. Denne støtte modsvares af ejerens betaling, fortrinsvis i forholdet 50/50. I 1995 har der været en øget efterspørgsel efter »herregårdspuljen«. Også i de kommende år skønnes det nødvendigt med ekstraordinære midler til restaureringsarbejder på de fredede herregårde.

Ved siden af den statslige tilskudsordning ydes støtte til fredede og bevaringsværdige bygninger gennem Statens Bygningsfredningsfond, som blev oprettet i 1966. Formålet med fonden var bl.a. at åbne mulighed for, at truede fredede bygninger kunne sikres via f.eks. opkøb. Herudover kan der ydes økonomisk støtte i form af lån eller tilskud. Fondens bevilling på finansloven andrager i 1995 6,9 mio. kr. Fondens øvrige midler – ca. 7 mio. kr. de seneste år – kommer fra forrentning og afdrag på de lån, fonden gennem årene har ydet. Statens Bygningsfredningsfond har som ejer i de senere år bl.a. stået for sikring og istandsættelse af Trekroner Søfort i Københavns Havn.

Det er efter regeringens opfattelse afgørende, at de forskellige former for direkte økonomisk støtte til fredede og bevaringsværdige bygninger opretholdes, herunder mulighederne for långivning og opkøb med efterfølgende istandsættelse af værdifulde truede bygninger.

Regeringen vil imidlertid ved revision af bygningsfredningsloven foreslå, at der sker en sammenlægning af de økonomiske støtteordninger, således at en ny samlet ordning administreres af Skov- og Naturstyrelsen under rådgivning af Det Særlige Bygningssyn. Dermed ophører den nuværende støtteordning til fredede og bevaringsværdige bygninger i form af Statens Bygningsfredningsfond og den statslige tilskudsordning til de fredede bygninger som selvstændige ordninger.

Herved opnås, at Skov- og Naturstyrelsen i sin administration af den nye støtteordning kan søge råd i Det Særlige Bygningssyn, hvor der ud over faglig ekspertise er repræsentanter fra interesseorganisationerne og de kommunale myndigheder. Endvidere opnås en større fleksibilitet i administrationen af den økonomiske støtte.

Ud over den direkte økonomiske støtte findes i dag en række indirekte økonomiske støtteordninger for fredede ejendomme. Fredede ejendomme kan således bl.a. fritages for betaling af kommunal grundskyld og dækningsafgift. Fritagelsen omfatter den bebyggede grund, gårdsplads og have. Denne forudsætter, at ejeren fraskriver sig muligheden for at benytte bygningsfredningslovens mulighed for at begære statslig overtagelse, såfremt staten meddeler afslag på ansøgning om nedrivning. Ejere af fredede ejendomme kan endvidere skattemæssigt fratraske en række drifts- og vedligeholdelsesudgifter.

Afslutning

Med denne redegørelse lægger regeringen op til bred debat om retningslinjerne for den fremtidige indsats på kulturmiljøområdet, som skal indgå med større vægt i miljøpolitikken. Regeringen peger på følgende:

- Kulturmiljøet skal indgå med større vægt i miljøpolitikken ved siden af forureningsbekæmpelsen og beskyttelsen af dyr og planter.
 - Grundlaget for en øget folkelig inddragelse skal styrkes og forbedres – f.eks. ved etablering af regionale faglige råd, der kan rådgive i kulturmiljøspørgsmål.
 - Der skal sikres en balance mellem beskyttelse og benyttelse.
 - Kulturmiljøet skal i yderligere omfang integreres i Miljø- og Energiministeriets internationale miljøbistand.
 - Kulturlandskabet må styrkes gennem planlægning og administration. Amtsrådenes regionplanlægning skal således i 1997-revisionen specielt behandle kulturlandskabsbeskyttelsen, og det må overvejes, om bevaringssynsvinklen skal understreges ved revisionen af kommuneplanerne. Kulturmiljøsynsvinklen skal også skærpes i den fremtidige naturforvaltningsindsats.
 - I kommuneatlasarbejdet, hvor igennem bevaringsværdige bygninger og bymiljøer siden 1989 har været registreret af Skov- og Naturstyrelsen, bør der ske en ændret arbejds- og udgiftsdeling mellem stat og kommune, og der skal oprettes lokale bevaringsfonde, der kan yde økonomisk støtte til bevaringsværdige bygninger.
- Regeringen foreslår endvidere, at de direkte statslige økonomiske støtteordninger til de fredede bygninger sammenlægges til en sam-